שוין למנחות. מאי למנורה אין שוין לחין זך גלגל נקי והרלפסון לעולם נקי ופירוש הקונטרס עיקר לפי כדפריש מריש שמעין הרלפסון למנורה והסתם למנחות: **לא לאבילה אני צריך.** יש מפרשים מדמונתן שולחן נצפון ומנורה בדרום ולא כלל מערב שסם שכינה ולית ליה דלא לנפוק נכל מערב לפסר [ע] וכי מימסכי נמי נכל מערב לפסר שיעמוד זה נכל נפון וזה נכל דרום [ב] ומתני כניס ולפניס היו מונחים [ג] כדתנן נקמן נפ' שתי הלחם (דף קמ:): ולית ליה נמ"ד מזרח ומערב ולית ליה נמ"ד נפון ולכון מוקמן מיפי' הקונטר' עיקר דלייק מדשולחן נצפון ומנורה בדרום ומזבח היה בתוכתו של אהרן ורקשה שהרי אמר ג"כ וכי לאבילה אני צריך משמע דקאי אקב"ה ולכך נראה דקאי אקב"ה והלא כל ארבעים שנה הלכו לאורו של עמוד ענן: ד] שקופים מבחוץ ואטומים מבפנים: ה] נר מערבי למ"ד כתוש אחד מי' מנחים מן הדין האחרונה שהיא לצד מערב קרויה מערבי אלא משום דאין מעבירין על המצות ובראשונה לא היה רוצה להתחיל דבעינן לפני ה' מכלל דאיכא חד נר דלאו לפני ה' ולמ"ד מצפון לדרום היו מונחים האמצעית קרויה מערבי לפי שכולן היו מצדדין פניהם כלפי נר אמצעית והיא היתה נוטה פניה ומאירה כלפי מערב: ו] שמן כמדת חברותיה: ז] ממנה היה מדליק ובה היה מסיים. פ"ה בימי שמעון הצדיק היה מטיב ששה נרות שחרית ומניח נר מערבי דולק עד בין הערבים והא דאמרינן הטבת [חמש] נרות קודם להטבת] שתי נרות ובדם התמיד דמסדיק להו ומוכח לה במס' יומא [דף ל"ג ע"ב] מקראי (ויק') [דאין] הטבה פתוחה משנים ומשמע שכולן היו מטיבות שחרית קרא אניאש [לא סמיך ואם] מצאו נר מערבי דולק היה נוטל פתילה ישנה ומטיבה ונותן בה פתילה חדשה ומדליקה תחלה ואח"כ מדליק כולן וה"ק ממנה היה מתחיל להדליק [ובה היה] מסיים להיטב כדפ' ולא נהירא דא"כ (אינו) מסיים [אינן] דומיא דלהדליק ועוד מאי פריך בפ' במה מדליקין [דף כ"ב ע"ב] הא הכא כו' (ויקשה) [ויקשיא] בין למ"ד משום אכחדושי מצוה דמאי פריך הרי כמו שהיה מדליק נר מערבי מהפתילה ישנה כמו כן היה יכול להדליק כל שאר הנרות ממנה [ולמה היה] צריך קינסא לכך פ' ריב"א ממנה היה מדליק ע"י קינסא ובה היה מסיים להדלקה שהיה נוטל קינסא ומדליק מנר מערבי ומאותה קינסא היה מדליק שאר הנרות ואח"כ היה מטיב נר מערבית ונותן (גבה) [בה] פתילה חדשה ומדליקה ואע"ג דכתיב להעלות נר תמיד שפיר קרי תמיד כדאמרינן בסוף שתי הלחם [דף צ"ט ע"ב] אם סידר הישנה שחרית וההחדשה ערבית קרינן בה תמיד: ח) קרוחים. ועטולים: ט) מביאין אליוסטין כך גירסת אליוס עיין בערך אלייסטין: י) ולא היו נוטלין: יא) שבראשון חשיב: יב) כתוש זה פסול למנחות: יג) כשורות אע"פ שאינו כתיב לפי: יד) למנורה הרבה היו: טו) שהמנורה היתה עומדת ממזרח למערב: טז) ומניח האחרת: יז) ופתילה חדשה ולערב מדליקין מנר מערבי שדולק עדיין ואחר כך מטיב נר מערבי ונותן בה שמן: יח) לפום ריהטא משמע דקאי אהקב"ה וקשה שהרי לעולם נמי אין אנו הולכים אלא לאורו (נמפ' ר"ת וכו') א) יט) פרק אמר ותיבת ראשון נמחק: כ) משום בזוי מצוה: כא) ואפשר דמה:

א) מיי' פ"ג מהל' ממרין ומופסדין הלכה טז:
ל ב מיי' פ"ו מהלכות איסורי מזבח הלכה ב:
לא ג מיי' שם פ"י הל' ט:
לב ד מיי' שם פ"ו הלכה ז:
לג ה מיי' שם פ"ו הלכה טו:
לד ו מיי' שם פ"ו הלכה ו:

שיטה מקובצת

ב] אף המנחות היו בדין כו' ותיבת כל נמחק: ג] יכול יהא כתוש זה פסול למנחות: ג] לי [הכי גרסינן] וכי לאורה הוא צריך ועקי אאהרן ועקאב והלא כל ארבעים שנה כו' פ' שהרי ענני כבוד היה בזכותו של אהרן ועקשה שהרי אמר ג"כ וכי לאבילה אני צריך משמע דקאי אקב"ה ולכך נראה דקאי אקב"ה והלא כל ארבעים שנה הלכו לאורו של עמוד ענן: ד] שקופים מבחוץ ואטומים מבפנים: ה] נר מערבי למ"ד כתוש אחד מי' מנחים מן הדין האחרונה שהיא לצד מערב קרויה מערבי אלא משום דאין מעבירין על המצות ובראשונה לא היה רוצה להתחיל דבעינן לפני ה' מכלל דאיכא חד נר דלאו לפני ה' ולמ"ד מצפון לדרום היו מונחים האמצעית קרויה מערבי לפי שכולן היו מצדדין פניהם כלפי נר אמצעית והיא היתה נוטה פניה ומאירה כלפי מערב: ו] שמן כמדת חברותיה: ז] ממנה היה מדליק ובה היה מסיים. פ"ה בימי שמעון הצדיק היה מטיב ששה נרות שחרית ומניח נר מערבי דולק עד בין הערבים והא דאמרינן הטבת [חמש] נרות קודם להטבת] שתי נרות ובדם התמיד דמסדיק להו ומוכח לה במס' יומא [דף ל"ג ע"ב] מקראי (ואין) [דאין] הטבה פתוחה משנים ומשמע שכולן היו מטיבות שחרית קרא אניאש [לא סמיך ואם] מצאו נר מערבי דולק היה נוטל פתילה ישנה ומטיבה ונותן בה פתילה חדשה ומדליקה תחלה ואח"כ מדליק כולן וה"ק ממנה היה מתחיל להדליק [ובה היה] מסיים להיטב כדפ' ולא נהירא דא"כ (אינו) מסיים [אינן] דומיא דלהדליק ועוד מאי פריך בפ' במה מדליקין [דף כ"ב ע"ב] הא הכא כו' (ויקשה) [ויקשיא] בין למ"ד משום אכחדושי מצוה דמאי פריך הרי כמו שהיה מדליק נר מערבי מהפתילה ישנה כמו כן היה יכול להדליק כל שאר הנרות ממנה [ולמה היה] צריך קינסא לכך פ' ריב"א ממנה היה מדליק ע"י קינסא ובה היה מסיים להדלקה שהיה נוטל קינסא ומדליק מנר מערבי ומאותה קינסא היה מדליק שאר הנרות ואח"כ היה מטיב נר מערבית ונותן (גבה) [בה] פתילה חדשה ומדליקה ואע"ג דכתיב להעלות נר תמיד שפיר קרי תמיד כדאמרינן בסוף שתי הלחם [דף צ"ט ע"ב] אם סידר הישנה שחרית וההחדשה ערבית קרינן בה תמיד: ח) קרוחים. ועטולים: ט) מביאין אליוסטין כך גירסת אליוס עיין בערך אלייסטין: י) ולא היו נוטלין: יא) שבראשון חשיב: יב) כתוש זה פסול למנחות: יג) כשורות אע"פ שאינו כתיב לפי: יד) למנורה הרבה היו: טו) שהמנורה היתה עומדת ממזרח למערב: טז) ומניח האחרת: יז) ופתילה חדשה ולערב מדליקין מנר מערבי שדולק עדיין ואחר כך מטיב נר מערבי ונותן בה שמן: יח) לפום ריהטא משמע דקאי אהקב"ה וקשה שהרי לעולם נמי אין אנו הולכים אלא לאורו (נמפ' ר"ת וכו') א) יט) פרק אמר ותיבת ראשון נמחק: כ) משום בזוי מצוה: כא) ואפשר דמה:

א) וכ"ש כתוס' שבת דף כב ע"ב ד"ה וכי וכו' ע"ש.

גמ' שון. נתמיה. דקתני הסי שבלחמין והלחמין שבסי שון והם אמרת לחמין למנורה והסתם למנחות להסי שבלחמין אין לחוי למנורה ולחמין שבסי לחוי למנורה והיכי הוי שון: **למנחות.** סתם כולה ליתן לחמין שבסי למנחות הכי הוא כמני שבלחמין [א] מ): **יכול יהא [ב] כתוש זך פסול למנחות.** הוסיל וכתיב ביה [שמות כט] למאור: **סם כן.** הוסיל וכתיב ביה למאור: **מה תלמוד לומר.** זך וכתיב למאור: **מפני הזיסכון.** לא בעינן זך וכתיב למנחות כמו לגרות דכתי נמי כסרות [ג] לפעילו לית ליה [ד] [זך] וכתיב למנחות הן מרוחות ולריכות שמן מכרכה ולית ליה לריך למזוג בשמנות נמי מכר זך וכתיב כמו למנורה [ה] היו מפסקידים שהיו לוקחין לוחו ביוקר: **שלחן נלפון ומנורה בדרום.** והמוצה בישמים נידע שלא נאורה לחי לריך: **שקופים מבפנים.** שהמסקופין של חלונות היינו לר שבחלון היו מבפנים וכרוחב שבחלון מוחזר כלפי חון לחולין לוחה לעולם: **ממנה היה מדליק.** לפחמיה וכה היה מסיים כדתנן [ממיד דף לג.]. **צו את בני ישראל ויקחו אליך שמן זית זך כתית למאור להעלות נר תמיד.** [ויקרא כד, ב] [ז] [ונמ"ל בהיכלן] ה) [שמות כה, ל] ו) [ויקרא שם, ג] ז) [נמ"ל בהיכלן] ח) [שמות כה, לח:] ט) [נקתן שמות כה:, ד] י) [שמות כה, לח] יא) [ויקרא שם, ג] יב) [שמות כה, לז] יג) [ל"ל כדאמרינן נקתן פרק שתי הלחם ופ"ה לוחש] יד) [ל"ל כמ"ד] טו) [נקתן סוף פקודי] טז) [ויודע מה שכתוכו וכן ג"ל ג"ש ועי' תוספות שבת כה: ד"ה וכי לאורה] יז) [ל"ל כמ"ד] יח) [ל"ל כתוכו ונחנית. ג"ש, ג] יט) [ל"ל עיין בפרק קרבן אהרן דף כפ ע"ב שמתרלן קושיא זו,] כ) [ל"ל בפרק תמיד. ג"ש, ג] כא) [ל"ל ומניח את הנרות כולן ותו"ל ומנין לו לומר שמדליק מן המערבי ומניחה שכבו דולקת עד לערב ומדליק המחרות שכבו כשהוא מטיב ומניחו חוזק מה שנאמר מן השמש ומן המנורה לחון ונותן בה שמן ומניחה כו' יז] ומדליקה כדי לקיים בה מלות הלנרה שהיה מדליקה בתר שכל הנרות: **מתני' נלפניון.** שמצפון לנרות הפנים ממנה יותר מדמי: **מטוון.** כשהיו הנרות מרים היו מעטין לוחן כדי למתקן לו מבפנים לוחן: **לא מסוס.** כשהוח מוחן מחמת עלמו לחמיפה כגמ' ג). **נר מערבי שנותנין בה שמן.** עיין מחר מירוש שלא מרגישים בעלי העולם שהשכינה שורה בישראל ואם תאמר לאורה אני צריך והלא כל ארבעים שנה שהלכו ישראל במדבר לא הלכו אלא לאורו אלא עדות הוא לכל באי עולם שהשכינה שורה בישראל מאי עדותה אמר רבא זה [ד] נר מערבי שנותנין בה שמן [ו] [ז] כנגד חברותיה [ו] א) ומנמה היה [ח] מדליק ובה היה מסיים: **מתני' מאין היו מביאין את היין** [ט] **קדוחים ועטולין אלפא ליין שניה להן בית רימה ובית לבן בהר וכפר סיגנא בבקעה כל ארצות היו כשרות אלא מיכן היו מביאין אין מביאין [י] לא מבית הזבלים ולא מבית השלחים ולא ממה שנזרע ביניהן ואם הביא כשר אין מביאין [יא] הליסטיון ואם הביא כשר אין מביאין ישן דברי רבי [יב] וחכמים מכשירין [יג] אין מביאין לא מתוק ולא מעושן ולא מבושל ואם הביא פסול ואין מביאין מן הדליות אלא מן [יד] הרגליות ומן הכרמים העבודין ולא [טו] כונסין אותו בחצבין גדולים אלא בחביות קטנות ואינו ממלא את החבית עד פיה כדי שיהא ריחו נודף אינו מביא מפיה מפני** שמעון הלדיק שהיה כ' מערבי דולק כל היום כו' לתמר בריש טרף בקלפי (יומא לט.). כל מלרניים שנה שמעון הלדיק היה כ' מערבי דולק מכלן ומילן פעמים דולק פעמים כבה והיה לריך ליתן בה שמן בתמרים שתהא דולקת עד הערב להדליק בה בתחר ומכי תנן במסכת יומא [דף ל:]: **לשון אחר לא מבית הזבלים.** לשון אחר לא נקי רבי יהודה אומר כתית אין כתית אלא בתוש [כ] יכול יהא [כ] זך כתית אין כתית אלא בתוש [כ] יכול יהא [כ] זך כתית פסול למנחות ת"ל [ב] ועשרון סולת בלול בשמן כתית א"כ מה ת"ל למאור אלא מפני [ג] החיסכון מאי חיסכון אמר רבי אלעזר [ד] התורה חסה על ממונן של ישראל [ד] צו את בני ישראל ויקחו אליך שמן זית זך כתית אמר רבי שמואל בר נחמני אליך ולא לי [ה] לא לאורה אני צריך: שלחן בצפון ומנורה בדרום א"ר זריקא אמר ר' אלעזר לא לאבילה אני צריך ולא לאורה אני צריך והלא כל ארבעים שנה שהלכו ישראל במדבר לא הלכו אלא לאורו אלא עדות הוא לכל באי עולם שהשכינה שורה בישראל מאי עדותה אמר רבא זה [ו] נר מערבי שנותנין בה שמן [ז] [ח] כנגד חברותיה [ח] א) ומנמה היה [ט] מדליק ובה היה מסיים: **מתני' מאין היו מביאין את היין** [י] **קדוחים ועטולין אלפא ליין שניה להן בית רימה ובית לבן בהר וכפר סיגנא בבקעה כל ארצות היו כשרות אלא מיכן היו מביאין אין מביאין [יא] לא מבית הזבלים ולא מבית השלחים ולא ממה שנזרע ביניהן ואם הביא כשר אין מביאין [יב] הליסטיון ואם הביא כשר אין מביאין ישן דברי רבי [יג] וחכמים מכשירין [יד] אין מביאין לא מתוק ולא מעושן ולא מבושל ואם הביא פסול ואין מביאין מן הדליות אלא מן [טו] הרגליות ומן הכרמים העבודין ולא [טז] כונסין אותו בחצבין גדולים אלא בחביות קטנות ואינו ממלא את החבית עד פיה כדי שיהא ריחו נודף אינו מביא מפיה מפני** שמעון הלדיק שהיה כ' מערבי דולק כל היום כו' לתמר בריש טרף בקלפי (יומא לט.). כל מלרניים שנה שמעון הלדיק היה כ' מערבי דולק מכלן ומילן פעמים דולק פעמים כבה והיה לריך ליתן בה שמן בתמרים שתהא דולקת עד הערב להדליק בה בתחר ומכי תנן במסכת יומא [דף ל:]: **לשון אחר לא מבית הזבלים.** לשון אחר לא נקי רבי יהודה אומר כתית אין כתית אלא בתוש [כ] יכול יהא [כ] זך כתית פסול למנחות ת"ל [ב] ועשרון סולת בלול בשמן כתית א"כ מה ת"ל למאור אלא מפני [ג] החיסכון מאי חיסכון אמר רבי אלעזר [ד] התורה חסה על ממונן של ישראל [ד] צו את בני ישראל ויקחו אליך שמן זית זך כתית אמר רבי שמואל בר נחמני אליך ולא לי [ה] לא לאורה אני צריך: שלחן בצפון ומנורה בדרום א"ר זריקא אמר ר' אלעזר לא לאבילה אני צריך והלא כל ארבעים שנה שהלכו ישראל במדבר לא הלכו אלא לאורו אלא עדות הוא לכל באי עולם שהשכינה שורה בישראל מאי עדותה אמר רבא זה [ו] נר מערבי שנותנין בה שמן [ז] [ח] כנגד חברותיה [ח] א) ומנמה היה [ט] מדליק ובה היה מסיים: **מתני' מאין היו מביאין את היין** [י] **קדוחים ועטולין אלפא ליין שניה להן בית רימה ובית לבן בהר וכפר סיגנא בבקעה כל ארצות היו כשרות אלא מיכן היו מביאין אין מביאין [יא] לא מבית הזבלים ולא מבית השלחים ולא ממה שנזרע ביניהן ואם הביא כשר אין מביאין [יב] הליסטיון ואם הביא כשר אין מביאין ישן דברי רבי [יג] וחכמים מכשירין [יד] אין מביאין לא מתוק ולא מעושן ולא מבושל ואם הביא פסול ואין מביאין מן הדליות אלא מן [טו] הרגליות ומן הכרמים העבודין ולא [טז] כונסין אותו בחצבין גדולים אלא בחביות קטנות ואינו ממלא את החבית עד פיה כדי שיהא ריחו נודף אינו מביא מפיה מפני**

גמ' שון והא אמרת ראשון למנורה והשאר למנחות אמר רב נחמן בר יצחק מאי שון שון למנחות: אף [ב] [כל] המנחות היו בדין [וכו']: תנו רבנן [ג] זך אין זך אלא נקי רבי יהודה אומר כתית אין כתית אלא בתוש [ד] יכול יהא [ה] זך כתית פסול למנחות ת"ל [ב] ועשרון סולת בלול בשמן כתית א"כ מה ת"ל למאור אלא מפני [ג] החיסכון מאי חיסכון אמר רבי אלעזר [ד] התורה חסה על ממונן של ישראל [ד] צו את בני ישראל ויקחו אליך שמן זית זך כתית אמר רבי שמואל בר נחמני אליך ולא לי [ה] לא לאורה אני צריך: שלחן בצפון ומנורה בדרום א"ר זריקא אמר ר' אלעזר לא לאבילה אני צריך והלא כל ארבעים שנה שהלכו ישראל במדבר לא הלכו אלא לאורו אלא עדות הוא לכל באי עולם שהשכינה שורה בישראל מאי עדותה אמר רבא זה [ו] נר מערבי שנותנין בה שמן [ז] [ח] כנגד חברותיה [ח] א) ומנמה היה [ט] מדליק ובה היה מסיים: **מתני' מאין היו מביאין את היין** [י] **קדוחים ועטולין אלפא ליין שניה להן בית רימה ובית לבן בהר וכפר סיגנא בבקעה כל ארצות היו כשרות אלא מיכן היו מביאין אין מביאין [יא] לא מבית הזבלים ולא מבית השלחים ולא ממה שנזרע ביניהן ואם הביא כשר אין מביאין [יב] הליסטיון ואם הביא כשר אין מביאין ישן דברי רבי [יג] וחכמים מכשירין [יד] אין מביאין לא מתוק ולא מעושן ולא מבושל ואם הביא פסול ואין מביאין מן הדליות אלא מן [טו] הרגליות ומן הכרמים העבודין ולא [טז] כונסין אותו בחצבין גדולים אלא בחביות קטנות ואינו ממלא את החבית עד פיה כדי שיהא ריחו נודף אינו מביא מפיה מפני** שמעון הלדיק שהיה כ' מערבי דולק כל היום כו' לתמר בריש טרף בקלפי (יומא לט.). כל מלרניים שנה שמעון הלדיק היה כ' מערבי דולק מכלן ומילן פעמים דולק פעמים כבה והיה לריך ליתן בה שמן בתמרים שתהא דולקת עד הערב להדליק בה בתחר ומכי תנן במסכת יומא [דף ל:]: **לשון אחר לא מבית הזבלים.** לשון אחר לא נקי רבי יהודה אומר כתית אין כתית אלא בתוש [כ] יכול יהא [כ] זך כתית פסול למנחות ת"ל [ב] ועשרון סולת בלול בשמן כתית א"כ מה ת"ל למאור אלא מפני [ג] החיסכון מאי חיסכון אמר רבי אלעזר [ד] התורה חסה על ממונן של ישראל [ד] צו את בני ישראל ויקחו אליך שמן זית זך כתית אמר רבי שמואל בר נחמני אליך ולא לי [ה] לא לאורה אני צריך: שלחן בצפון ומנורה בדרום א"ר זריקא אמר ר' אלעזר לא לאבילה אני צריך והלא כל ארבעים שנה שהלכו ישראל במדבר לא הלכו אלא לאורו אלא עדות הוא לכל באי עולם שהשכינה שורה בישראל מאי עדותה אמר רבא זה [ו] נר מערבי שנותנין בה שמן [ז] [ח] כנגד חברותיה [ח] א) ומנמה היה [ט] מדליק ובה היה מסיים: **מתני' מאין היו מביאין את היין** [י] **קדוחים ועטולין אלפא ליין שניה להן בית רימה ובית לבן בהר וכפר סיגנא בבקעה כל ארצות היו כשרות אלא מיכן היו מביאין אין מביאין [יא] לא מבית הזבלים ולא מבית השלחים ולא ממה שנזרע ביניהן ואם הביא כשר אין מביאין [יב] הליסטיון ואם הביא כשר אין מביאין ישן דברי רבי [יג] וחכמים מכשירין [יד] אין מביאין לא מתוק ולא מעושן ולא מבושל ואם הביא פסול ואין מביאין מן הדליות אלא מן [טו] הרגליות ומן הכרמים העבודין ולא [טז] כונסין אותו בחצבין גדולים אלא בחביות קטנות ואינו ממלא את החבית עד פיה כדי שיהא ריחו נודף אינו מביא מפיה מפני**

שון. [פירוש כתוש] כמר: **מפני הזיסכון.** [פירוש שכיחה] שלא יהא נקוב ויוצא ממנו שמן ויהא חסרון לבעלים: **ומנמה היה מדליק.** [פירוש] שהיה מסיים בה את הנרות שהיו דולקות מבעוד יום: **ובה היה מסיים.** [פירוש] שהיה מטיב את הנרות שכבו דולקות מבעוד יום: **צו את בני ישראל ויקחו אליך שמן זית זך כתית למאור להעלות נר תמיד.** [ויקרא כד, ב] [ז] [ונמ"ל בהיכלן] ה) [שמות כה, ל] ו) [ויקרא שם, ג] ז) [נמ"ל בהיכלן] ח) [שמות כה, לח:] ט) [נקתן שמות כה:, ד] י) [שמות כה, לח] יא) [ויקרא שם, ג] יב) [שמות כה, לז] יג) [ל"ל כדאמרינן נקתן פרק שתי הלחם ופ"ה לוחש] יד) [ל"ל כמ"ד] טו) [נקתן סוף פקודי] טז) [ויודע מה שכתוכו וכן ג"ל ג"ש ועי' תוספות שבת כה: ד"ה וכי לאורה] יז) [ל"ל כמ"ד] יח) [ל"ל כתוכו ונחנית. ג"ש, ג] יט) [ל"ל עיין בפרק קרבן אהרן דף כפ ע"ב שמתרלן קושיא זו,] כ) [ל"ל בפרק תמיד. ג"ש, ג] כא) [ל"ל ומניח את הנרות כולן ותו"ל ומנין לו לומר שמדליק מן המערבי ומניחה שכבו דולקת עד לערב ומדליק המחרות שכבו כשהוא מטיב ומניחו חוזק מה שנאמר מן השמש ומן המנורה לחון ונותן בה שמן ומניחה כו' יז] ומדליקה כדי לקיים בה מלות הלנרה שהיה מדליקה בתר שכל הנרות: **מתני' נלפניון.** שמצפון לנרות הפנים ממנה יותר מדמי: **מטוון.** כשהיו הנרות מרים היו מעטין לוחן כדי למתקן לו מבפנים לוחן: **לא מסוס.** כשהוח מוחן מחמת עלמו לחמיפה כגמ' ג). **נר מערבי שנותנין בה שמן.** עיין מחר מירוש שלא מרגישים בעלי העולם שהשכינה שורה בישראל ואם תאמר לאורה אני צריך והלא כל ארבעים שנה שהלכו ישראל במדבר לא הלכו אלא לאורו אלא עדות הוא לכל באי עולם שהשכינה שורה בישראל מאי עדותה אמר רבא זה [ד] נר מערבי שנותנין בה שמן [ה] [ו] כנגד חברותיה [ו] א) ומנמה היה [ז] מדליק ובה היה מסיים: **מתני' מאין היו מביאין את היין** [ח] **קדוחים ועטולין אלפא ליין שניה להן בית רימה ובית לבן בהר וכפר סיגנא בבקעה כל ארצות היו כשרות אלא מיכן היו מביאין אין מביאין [ט] לא מבית הזבלים ולא מבית השלחים ולא ממה שנזרע ביניהן ואם הביא כשר אין מביאין [י] הליסטיון ואם הביא כשר אין מביאין ישן דברי רבי [יא] וחכמים מכשירין [יב] אין מביאין לא מתוק ולא מעושן ולא מבושל ואם הביא פסול ואין מביאין מן הדליות אלא מן [יג] הרגליות ומן הכרמים העבודין ולא [יד] כונסין אותו בחצבין גדולים אלא בחביות קטנות ואינו ממלא את החבית עד פיה כדי שיהא ריחו נודף אינו מביא מפיה מפני** שמעון הלדיק שהיה כ' מערבי דולק כל היום כו' לתמר בריש טרף בקלפי (יומא לט.). כל מלרניים שנה שמעון הלדיק היה כ' מערבי דולק מכלן ומילן פעמים דולק פעמים כבה והיה לריך ליתן בה שמן בתמרים שתהא דולקת עד הערב להדליק בה בתחר ומכי תנן במסכת יומא [דף ל:]: **לשון אחר לא מבית הזבלים.** לשון אחר לא נקי רבי יהודה אומר כתית אין כתית אלא בתוש [כ] יכול יהא [כ] זך כתית פסול למנחות ת"ל [ב] ועשרון סולת בלול בשמן כתית א"כ מה ת"ל למאור אלא מפני [ג] החיסכון מאי חיסכון אמר רבי אלעזר [ד] התורה חסה על ממונן של ישראל [ד] צו את בני ישראל ויקחו אליך שמן זית זך כתית אמר רבי שמואל בר נחמני אליך ולא לי [ה] לא לאורה אני צריך: שלחן בצפון ומנורה בדרום א"ר זריקא אמר ר' אלעזר לא לאבילה אני צריך והלא כל ארבעים שנה שהלכו ישראל במדבר לא הלכו אלא לאורו אלא עדות הוא לכל באי עולם שהשכינה שורה בישראל מאי עדותה אמר רבא זה [ו] נר מערבי שנותנין בה שמן [ז] [ח] כנגד חברותיה [ח] א) ומנמה היה [ט] מדליק ובה היה מסיים: **מתני' מאין היו מביאין את היין** [י] **קדוחים ועטולין אלפא ליין שניה להן בית רימה ובית לבן בהר וכפר סיגנא בבקעה כל ארצות היו כשרות אלא מיכן היו מביאין אין מביאין [יא] לא מבית הזבלים ולא מבית השלחים ולא ממה שנזרע ביניהן ואם הביא כשר אין מביאין [יב] הליסטיון ואם הביא כשר אין מביאין ישן דברי רבי [יג] וחכמים מכשירין [יד] אין מביאין לא מתוק ולא מעושן ולא מבושל ואם הביא פסול ואין מביאין מן הדליות אלא מן [טו] הרגליות ומן הכרמים העבודין ולא [טז] כונסין אותו בחצבין גדולים אלא בחביות קטנות ואינו ממלא את החבית עד פיה כדי שיהא ריחו נודף אינו מביא מפיה מפני**

ג) [ל"ל יכול יהא כתוש זה פסול למנחות. ג"ש, ג] ד) [נמ"ל ג' ג] [וכ"ל זה פלוגתא לית ליה כתוש] ה) [ל"ל כתוש] ו) [ל"ל כמ"ד] ז) [ל"ל כמ"ד] ח) [ל"ל כמ"ד] ט) [ל"ל כמ"ד] י) [ל"ל כמ"ד] יא) [ל"ל כמ"ד] יב) [ל"ל כמ"ד] יג) [ל"ל כמ"ד] יד) [ל"ל כמ"ד] טו) [ל"ל כמ"ד] טז) [ל"ל כמ"ד]

תורה אור השלם

1. וְאַתָּה תְּצַוֶּה אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִקְחוּ אֵלֶיךָ שֶׁמֶן זַיִת זָךְ כָּתִית לַמָּאוֹר לְהַעֲלֹת נֵר תָּמִיד:
2. וְעָשִׂרוֹן סֹלֶת בָּלוּל בַּשָּׁמֶן כְּתִית רְבִיעִת הַהִין יַיִן נַסְּכֶךָ הַאֶחָד:
3. צַו אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִקְחוּ אֵלֶיךָ שֶׁמֶן זַיִת זָךְ כָּתִית לַמָּאוֹר לְהַעֲלֹת נֵר תָּמִיד:
4. וַיַּעֲשׂ לִבְנֵי חֹלוֹנֵי שְׁקֻפִים אֲטֻמִים:
5. מֵחוּץ לְפָרֹכֶת הָעֵדֻת בְּאֹהֶל מוֹעֵד יַעֲרֹךְ אֹתוֹ אַהֲרֹן וּבָנָיו מֵעֶרֶב עַד בֹּקֶר לִפְנֵי יְיָ חֻקַּת עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם:

רש"י כת"י

גמ' שון והם אמרת לחמין למנורה והסתם למנחות. והיכי קתני הסי שבלחמין והלחמין שבסי שון והם לחמין למנורה כשבלחמין אין לחוי למנורה ולחמין שבסי לחוי למנורה והיכי הוי שון: **למנחות.** סתם כולה ליתן לחמין שבסי למנחות הכי הוא כמני שבלחמין [א] מ): **יכול יהא [ב] כתוש זך פסול למנחות.** הוסיל וכתיב ביה [שמות כט] למאור: **סם כן.** הוסיל וכתיב ביה למאור: **מה תלמוד לומר.** זך וכתיב למאור: **מפני הזיסכון.** לא בעינן זך וכתיב למנחות כמו לגרות דכתי נמי כסרות [ג] לפעילו לית ליה [ד] [זך] וכתיב למנחות הן מרוחות ולריכות שמן מכרכה ולית ליה לריך למזוג בשמנות נמי מכר זך וכתיב כמו למנורה [ה] היו מפסקידים שהיו לוקחין לוחו ביוקר: **שלחן נלפון ומנורה בדרום.** והמוצה בישמים נידע שלא נאורה לחי לריך: **שקופים מבפנים.** שהמסקופין של חלונות היינו לר שבחלון היו מבפנים וכרוחב שבחלון מוחזר כלפי חון לחולין לוחה לעולם: **ממנה היה מדליק.** לפחמיה וכה היה מסיים כדתנן [ממיד דף לג.]. **צו את בני ישראל ויקחו אליך שמן זית זך כתית למאור להעלות נר תמיד.** [ויקרא כד, ב] [ז] [ונמ"ל בהיכלן] ה) [שמות כה, ל] ו) [ויקרא שם, ג] ז) [נמ"ל בהיכלן] ח) [שמות כה, לח:] ט) [נקתן שמות כה:, ד] י) [שמות כה, לח] יא) [ויקרא שם, ג] יב) [שמות כה, לז] יג) [ל"ל כדאמרינן נקתן פרק שתי הלחם ופ"ה לוחש] יד) [ל"ל כמ"ד] טו) [נקתן סוף פקודי] טז) [ויודע מה שכתוכו וכן ג"ל ג"ש ועי' תוספות שבת כה: ד"ה וכי לאורה] יז) [ל"ל כמ"ד] יח) [ל"ל כתוכו ונחנית. ג"ש, ג] יט) [ל"ל עיין בפרק קרבן אהרן דף כפ ע"ב שמתרלן קושיא זו,] כ) [ל"ל בפרק תמיד. ג"ש, ג] כא) [ל"ל ומניח את הנרות כולן ותו"ל ומנין לו לומר שמדליק מן המערבי ומניחה שכבו דולקת עד לערב ומדליק המחרות שכבו כשהוא מטיב ומניחו חוזק מה שנאמר מן השמש ומן המנורה לחון ונותן בה שמן ומניחה כו' יז] ומדליקה כדי לקיים בה מלות הלנרה שהיה מדליקה בתר שכל הנרות: **מתני' נלפניון.** שמצפון לנרות הפנים ממנה יותר מדמי: **מטוון.** כשהיו הנרות מרים היו מעטין לוחן כדי למתקן לו מבפנים לוחן: **לא מסוס.** כשהוח מוחן מחמת עלמו לחמיפה כגמ' ג). **נר מערבי שנותנין בה שמן.** עיין מחר מירוש שלא מרגישים בעלי העולם שהשכינה שורה בישראל ואם תאמר לאורה אני צריך והלא כל ארבעים שנה שהלכו ישראל במדבר לא הלכו אלא לאורו אלא עדות הוא לכל באי עולם שהשכינה שורה בישראל מאי עדותה אמר רבא זה [ד] נר מערבי שנותנין בה שמן [ה] [ו] כנגד חברותיה [ו] א) ומנמה היה [ז] מדליק ובה היה מסיים: **מתני' מאין היו מביאין את היין** [ח] **קדוחים ועטולין אלפא ליין שניה להן בית רימה ובית לבן בהר וכפר סיגנא בבקעה כל ארצות היו כשרות אלא מיכן היו מביאין אין מביאין [ט] לא מבית הזבלים ולא מבית השלחים ולא ממה שנזרע ביניהן ואם הביא כשר אין מביאין [י] הליסטיון ואם הביא כשר אין מביאין ישן דברי רבי [יא] וחכמים מכשירין [יב] אין מביאין לא מתוק ולא מעושן ולא מבושל ואם הביא פסול ואין מביאין מן הדליות אלא מן [יג] הרגליות ומן הכרמים העבודין ולא [יד] כונסין אותו בחצבין גדולים אלא בחביות קטנות ואינו ממלא את החבית עד פיה כדי שיהא ריחו נודף אינו מביא מפיה מפני** שמעון הלדיק שהיה כ' מערבי דולק כל היום כו' לתמר בריש טרף בקלפי (יומא לט.). כל מלרניים שנה שמעון הלדיק היה כ' מערבי דולק מכלן ומילן פעמים דולק פעמים כבה והיה לריך ליתן בה שמן בתמרים שתהא דולקת עד הערב להדליק בה בתחר ומכי תנן במסכת יומא [דף ל:]: **לשון אחר לא מבית הזבלים.** לשון אחר לא נקי רבי יהודה אומר כתית אין כתית אלא בתוש [כ] יכול יהא [כ] זך כתית פסול למנחות ת"ל [ב] ועשרון סולת בלול בשמן כתית א"כ מה ת"ל למאור אלא מפני [ג] החיסכון מאי חיסכון אמר רבי אלעזר [ד] התורה חסה על ממונן של ישראל [ד] צו את בני ישראל ויקחו אליך שמן זית זך כתית אמר רבי שמואל בר נחמני אליך ולא לי [ה] לא לאורה אני צריך: שלחן בצפון ומנורה בדרום א"ר זריקא אמר ר' אלעזר לא לאבילה אני צריך והלא כל ארבעים שנה שהלכו ישראל במדבר לא הלכו אלא לאורו אלא עדות הוא לכל באי עולם שהשכינה שורה בישראל מאי עדותה אמר רבא זה [ו] נר מערבי שנותנין בה שמן [ז] [ח] כנגד חברותיה [ח] א) ומנמה היה [ט] מדליק ובה היה מסיים: **מתני' מאין היו מביאין את היין** [י] **קדוחים ועטולין אלפא ליין שניה להן בית רימה ובית לבן בהר וכפר סיגנא בבקעה כל ארצות היו כשרות אלא מיכן היו מביאין אין מביאין [יא] לא מבית הזבלים ולא מבית השלחים ולא ממה שנזרע ביניהן ואם הביא כשר אין מביאין [יב] הליסטיון ואם הביא כשר אין מביאין ישן דברי רבי [יג] וחכמים מכשירין [יד] אין מביאין לא מתוק ולא מעושן ולא מבושל ואם הביא פסול ואין מביאין מן הדליות אלא מן [טו] הרגליות ומן הכרמים העבודין ולא [טז] כונסין אותו בחצבין גדולים אלא בחביות קטנות ואינו ממלא את החבית עד פיה כדי שיהא ריחו נודף אינו מביא מפיה מפני** שמעון הלדיק שהיה כ' מערבי דולק כל היום כו' לתמר בריש טרף בקלפי (יומא לט.). כל מלרניים שנה שמעון הלדיק היה כ' מערבי דולק מכלן ומילן פעמים דולק פעמים כבה והיה לריך ליתן בה שמן בתמרים שתהא דולקת עד הערב להדליק בה בתחר ומכי תנן במסכת יומא [דף ל:]: **לשון אחר לא מבית הזבלים.** לשון אחר לא נקי רבי יהודה אומר כתית אין כתית אלא בתוש [כ] יכול יהא [כ] זך כתית פסול למנחות ת"ל [ב